

Uns Pirineus que segueixen essent Catalans

L'EDITORIAL D'AVUI HA ESTAT DEBATUT PER: PERE BOSCH I CUENCA, DOLORS BELLÉS, FRANCESC MUÑOZ, TONI ROMERO I GUILLEM VIDAL

Fins al proper 15 d'agost, els ciutadans i les ciutadanes del Rosselló, el Vallespir, el Conflent, l'Alta Cerdanya, el Capcir i la Fenolleda estan cridats a participar en una consulta sobre el nom oficial del departament. Al damunt de la taula hi ha tres propostes: mantenir el nom actual, de Pirineus Orientals; canviar-lo pel de Pirineus Mediterrani, una opció que sedueix el sector turístic, o optar pel de Pirineus Catalans, una referència a la identitat històrica del territori. Cal recordar que el nom actual és una denominació imposada el 1790, sense un arrelament en la identitat històrica, cultural i lingüística del territori. La consulta, que s'ha anat ajornant des del 2021 –quan la va formular la llista guanyadora d'esquerres–, té alguns elements que cal denunciar. D'una banda, no serà vinculant, ja que l'eventual canvi de nom haurà de ser validat pel Consell de Ministres francès i el Consell d'Estat. A més a més, la tria es redueix a tres opcions, sense que s'hagi acceptat la de País Català, una denominació que aixecava moltes més adhesions i que havia estat popularitzada en moltes poblacions a través del rètol implantat a l'entrada del seu municipi. De fet, l'entitat Sí al País Català ha decidit organitzar un vot paral·lel que inclou aquest nom, així com també una manifestació que s'ha convocat per a aquest dissabte, 27 de juny, a Perpinyà.

Malgrat els condicionants, la consulta esdevé una oportunitat idònia per mesurar el pes de la identitat de la Catalunya del Nord. Es tracta d'un canvi d'adjectiu però que permetria refermar, ni que fos sobre el paper, els llaços amb els altres territoris de la nació catalana. En els darrers dos-cents anys han estat comptats els precedents de canvis de nom i s'han limitat als casos en què el vigent era percebut com a imprecís, negatiu o perjudicial per a la imatge del territori. En un sistema polític com el de l'Estat francès, caracteritzat per un jacobinisme sistèmic, la possibilitat de canviar el nom de Pirineus Orientals –una denominació pensada expressament per diluir la identitat del territori– seria un reconeixement d'uns Pirineus que, malgrat tot, segueixen essent catalans.